

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Filozófiai Intézet
1.4 Szakterület	Filozófia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Filozófia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Kortárs fenomenológia						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Szigeti Attila egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Szigeti Attila egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	5	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					10
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					8
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	28 konv.				
3.8 A félév össz-óraszama	42 fiz./ 98 konv.				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Az előadások 70%-án kötelező a részvétel, azaz a 14 előadásból minimum 9-en a hallgatónak kötelező jelen lennie
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A szemináriumi részvétel kötelező. Az elmaradt szemináriumokat be lehet pótolni.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1</p> <ul style="list-style-type: none"> - A filozófiai elméletek történeti dimenziójának a felismerése, jellemzőik és az emberi kultúrára gyakorolt hatásuk beazonosítása - A filozófia fogalmainak és alapvető elméleteinek a beazonosítása és meghatározása, kijelölt filozófiai szövegek értelmezése alapján - A filozófiának a kultúra és az emberi megismerés különféle területein játszott szerepének a vizsgálata, e területek közötti viszonyok kifejtése
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> •

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A kortárs fenomenológiai vizsgálódások (a megújult Husserl-olvasatok, a francia fenomenológia, az elmefilozófia és a kognitív tudományok fenomenológiai megközelítései stb.) meghatározó szerzőinek, központi témáinak (a test, az idő, a másik, a fantázia, az értelemképződés stb.) problémáinak és a megoldáskísérleteknek, a sajátos fenomenológiai leírások és fogalmiságok bemutatása. A jelenkori és kortárs fenomenológia és más humán-, társadalomtudományok, illetve az empirikus kognitív tudományok közötti interdiszciplináris kölcsönhatás elemzése.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A kortárs fenomenológia leíró-értelmező, fogalmi és módszertani eszközeinek az elsajátíttatása, a deskriptív és empirikus érvek egyeztetésének, az interdiszciplináris alkalmazás képességének a fejlesztése.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A husserli fenomenológia kortárs olvasata 1: statikus és genetikus fenomenológia; aktív és passzív genézis; az asszociáció formái.	Előadás, szövegelemzés	
A husserli fenomenológia kortárs olvasata 2: interszubsztantivitás; életvilág; történetiség és generativitás; az interkulturalitás fenomenológiája.	Előadás, szövegelemzés	
Merleau-Ponty: a testi tapasztalat és a hús (chair) fenomenológiája és ontológiája.	Előadás, szövegelemzés	
Lévinas: a másik másságának etikai fenomenológiája; rezponzivitás.	Előadás, szövegelemzés, vita	
Derrida: a jelentés idealitása és a jel utalásfunkciója; a fenomenológiai logo- és fonocentrizmus, jelenlét-metafizika kritikája; a nyom;	Előadás, problémaelemzés, vita	
A francia fenomenológia teológiai fordulata: a Végtelen fenomenológiája; az élet immanens önaffectiója; az adomány; Lévinas, Henry, Marion.	Előadás, problémaelemzés	
Richir: a fenséges fenomenológiája; értelemképződés	Előadás,	

és értelemrögzítés; fantázia és képzelet.	problémaelemzés, vita	
Fenomenológia és analitikus filozófia: noéma és értelem; tudatosság, szubjektivitás, egyes szám első személyű nézőpont; intencionalitás; az objektivizmus- és fizikalizmus-kritika.	Előadás, problémaelemzés, vita	
Fenomenológia és kognitív tudományok: naturalizált fenomenológia; neurofenomenológia; megtestesült/enaktív elme, észlelés, kogníció.	Előadás, vetítés, vita	
Az idő fenomenológiája 1: statikus és genetikus időelemzés Husserlnél; abszolút tudatfolyam; a retenció kettős intencionalitása; retenciók és protenciók szövedéke; retroaktív konstitúció.	Előadás, problémaelemzés	
Az idő fenomenológiája 2: eksztatikus időiség (Heidegger); diakronia (Lévinas); az értelemképződés időisége (Merleau-Ponty, Richir).	Előadás, problémaelemzés	
A testi tapasztalat fenomenológiája: az eleven test (Leib); a kinesztézisek; testi elme/kogníció; (en)aktív percepció.	Előadás, szövegelemzés	
Az interszubjektivitás fenomenológiája 1: az alter ego konstitúciója; a másik tekintete vagy transzcendenciája; a közös (élet)világ ontológiája.	Előadás, vita	
Az interszubjektivitás fenomenológiája 2: megtestesült interszubjektivitás; analitikus elmeteóriák; újszülött utánpótlás; tükör neuronok.	Előadás, vetítés, vita	
<p>Könyvészet</p> <p>Cabestan, P. (szerk.), <i>Introduction à la phénoménologie contemporaine</i>, Ellipses, 2006.</p> <p>Heidegger, M.: <i>Lét és idő</i>, Osiris, Budapest, 2001.</p> <p>Husserl, E.: <i>Kartezianus elmélkedések</i>, Atlantisz, Budapest, 2000.</p> <p>Husserl, E.: <i>Előadások az időről</i>, Atlantisz, Budapest, 2001.</p> <p>Husserl, E.: <i>Az európai tudományok válsága I-II</i>, Atlantisz, Budapest, 1998.</p> <p>Lévinas, E.: <i>Nyelv és közelség</i>, Jelenkor, Pécs, 1997.</p> <p>Lévinas, E.: <i>Teljesség és Végtelen</i>, Jelenkor, Pécs, 1999.</p> <p>Merleau-Ponty, M.: <i>A filozófia dicsérete és más esszék</i>, Európa, Budapest, 2003.</p> <p>Merleau-Ponty, M.: <i>A látható és a láthatatlan</i>, L'Harmattan, Budapest, 2006.</p> <p>Sartre, J.-P.: <i>A lét és a semmi</i>, L'Harmattan, Budapest, 2006.</p> <p>Tengelyi, L., <i>Élettörténet és sorsesemény</i>, Atlantisz, Budapest, 1998.</p> <p>Tengelyi, L., <i>Tapasztalat és kifejezés</i>, Atlantisz, Budapest, 2007a.</p> <p>Tengelyi, L.: „Új fenomenológia Franciaországban”, in Boros, G. (szerk.): <i>Filozófia</i>, Akadémiai, Budapest, 2007b, 1346-1369.</p> <p>Ullmann, T.: Sartre, Merleau-Ponty; Lévinas, Ricoeur. In Ullmann, T., Olay, Cs.: <i>Kontinentális filozófia a XX. században</i>, L'Harmattan, Budapest, 2011, 181-253.</p> <p>Ullmann, T.: <i>A láthatatlan forma. Sematizmus és intencionalitás</i>, L'Harmattan, Budapest, 2010.</p> <p>Wellton, D., <i>The New Husserl: A Critical Reader</i>, Indiana University Press, 2003.</p> <p>Zahavi, D.: <i>The Oxford Handbook of Contemporary Phenomenology</i>, Oxford University Press, 2013.</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Husserl, 2000, 37, 38, 39, 44. §; Ullmann, 2010, 219-244.	Szövegolvasás	
Waldenfels in Biczó, G. (szerk.), 2004; Toronyai, 2004.	Szövegelemzés	
Merleau-Ponty, 2003, 2006.	Szövegelemzés	
Lévinas, 1997, 113-134	Szövegelemzés	
Derrida, 1967; Ullmann, 2012, 228-241.	Szövegelemzés, vita.	
Henry, 2004; Tengelyi 2007 b.	Szövegelemzés, problematizálás, vita	

Richir, 1995.	Szövegelemzés, vita.	
Szigeti, 2011, 7-70.	Problematizálás, vita	
Gallagher-Zahavi, 2008/2009, 1-2. fejr.	Szövegelemzés, vetítés, vita	
Husserl, 2001, 7-13, 34-39 §, I, VIII, IX. Melléklet; Husserl in Varga, Zuh, 2011, 83-99; Ullmann, 2010, 179-218, 275-287;	Szövegelemzés, problémaelemzés	
Merleau-Ponty, 2006; Szabó, 2005, 67-87; Szigeti, 2011, 129-155.	Szövegelemzés, problematizálás	
Husserl, 1998, 28. §; Gallagher-Zahavi, 2008/2009, 7. fejr.	Szövegelemzés, problematizálás, vita	
Husserl, 2000, V. Elmélkedés; Heidegger, 2001, 25-27. §.; Sartre, 2006, III. Rész.	Szövegelemzés, vita	
Gallagher-Zahavi, 2008/2009, 9. fejr.; Szigeti, 2011, 71-106.	Vetítés, vita	
<p>Könyvészet</p> <p>Bernet, R., Kern, I. és Marbach, E., <i>An introduction to Husserlian Phenomenology</i>, Evanston, Northwestern University Press, 1993.</p> <p>Biczó Gábor (szerk.), <i>Az idegen. Variációk Simmeltől Derridáig</i>, Csokonai, Debrecen, 2004.</p> <p>Derrida, J., <i>La voix et le phénomène. Introduction au problème du signe dans la phénoménologie de Husserl</i>, Paris, PUF, 1967.</p> <p>Gallagher, S. – Zahavi, D.: <i>The Phenomenological Mind: An Introduction to Philosophy of Mind and Cognitive Science</i>, Routledge, 2007. Magyarul: <i>A fenomenológiai elme. Bevezetés az elmefilozófiába és a kognitív tudományba</i>, Lélekben Otthon Kiadó, Budapest, 2009.</p> <p>Gallagher, S., Schmicking, D. (szerk.): <i>Handbook of Phenomenology and Cognitive Science</i>, Springer, Dordrecht-New York-Heidelberg-London, 2010.</p> <p>Janicaud, D., <i>Le tournant théologique de la phénoménologie française</i>, Ed. de l'Eclat, Paris, 1991.</p> <p>Lévinas, E., <i>Autrement qu'être ou au-delà de l'essence</i>, La Haye, Martinus Nijhoff, 1974, Paris, Le Livre de poche, 1996.</p> <p>Merleau-Ponty, M.: <i>Phénoménologie de la perception</i>, Paris, Gallimard, 1945.</p> <p>Richir, M.: „A fenomenológiai mozzanat az ítélőerő kritikájában”, <i>Enigma</i>, 1995/1, 70-85.</p> <p>Richir, M.: <i>Phantasia, imagination, affectivité</i>, Jerome Millon, Grenoble, 2004.</p> <p>Smith, B., Smith, D. W. (eds.): <i>The Cambridge Companion to Husserl</i>. Cambridge, Cambridge University Press, 1995.</p> <p>Smith, D. W., Thomasson, A.: <i>Phenomenology and Philosophy of Mind</i>, Oxford University Press, 2005.</p> <p>Szigeti, A.: <i>A testett öltött másik. Kortárs fenomenológiai tanulmányok</i>, Pro Philosophia Kiadó, 2011.</p> <p>Szabó, Zs.: <i>A keletkezés ontológiája. A végtelen fenomenológiája</i>, L'Harmattan, Bp., 2005.</p> <p>Toronyai, G.: Az interkulturalitás fenomenológiájának alapjai Edmund Husserl késői gondolkodásában, <i>Pro Philosophia Fuzetek</i>, 2004/2, http://www.c3.hu/~prophil/profi042/toronyai.html</p> <p>Ullman, T.: <i>Az értelem dimenziói</i>, L'Harmattan, Budapest, 2012.</p> <p>Varga Péter András, Zuh Deodáth (szerk.): <i>Az új Husserl</i>. L'Harmattan, Budapest, 2011.</p> <p>Az <i>Alter</i>, az <i>Études Phénoménologiques</i>, a <i>Husserl Studies</i>, a <i>Research in Phenomenology</i>, a <i>Phenomenology and the Cognitive Sciences</i>, a <i>Studia Phaenomenologica</i> lapszámái.</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

-

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az előadáson átadott ismeretanyag elsajátítása, ennek megfelelő alkalmazása és használata	Az ellenőrzés folyamatosan történik a félév során a vitákba való bekapcsolódás révén, valamint a félévi záróvizsgán	35%
	A jelenkori kontinentális filozófia témáinak, problémafelvetéseinek, fogalomkészletének és leíró-értelemző gyakorlatának a megfelelő elsajátítása illetve alkalmazása	Félév végi, szóbeli záróvizsga	35%
10.5 Szeminárium / Labor	A szövegek értelmezésben való aktív részvétel	Szöveg bemutatása, szövegek értelmezésében való aktív részvétel	20%
	Vitákban való aktív részvétel	Az ellenőrzés folyamatosan történik végig a félév során, a vitákban való állandó, aktív részvétel révén	10%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Az előadásokon 70%-os, a szemináriumokon 100%-os részvétel • Minimum egy szemináriumi szöveg bemutatása a félév folyamán • A vitákban, szövegek megbeszélésében való állandó, aktív részvétel 			

Kitöltés dátuma

2012. november 30.

Előadás felelőse

Szigeti Attila

Szeminárium felelőse

Szigeti Attila

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2012. november 30.

Intézetigazgató

Demeter Márton Attila